

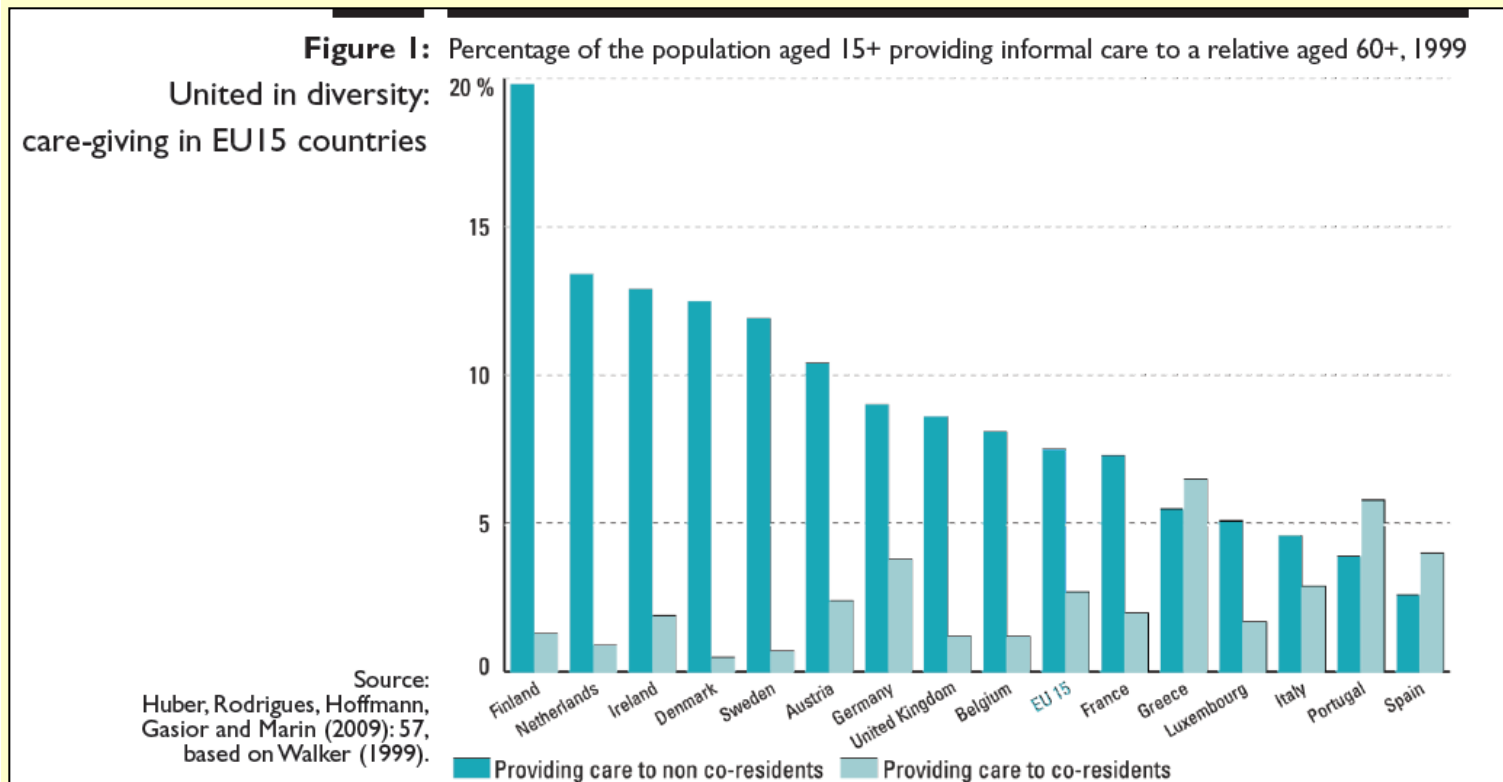
Omaisten avun taloudellinen merkitys ikääntyneiden pitkäaikaishoidossa

Sari Kehusmaa

Oletus

- Omaisten apu ei Suomessa ole yhtä yleistä kuin esim. Etelä-Euroopan maissa, koska meillä on kattavampi palvelujärjestelmä

Omaista auttavien osuus 15+ väestöstä EU15 maat (1999)

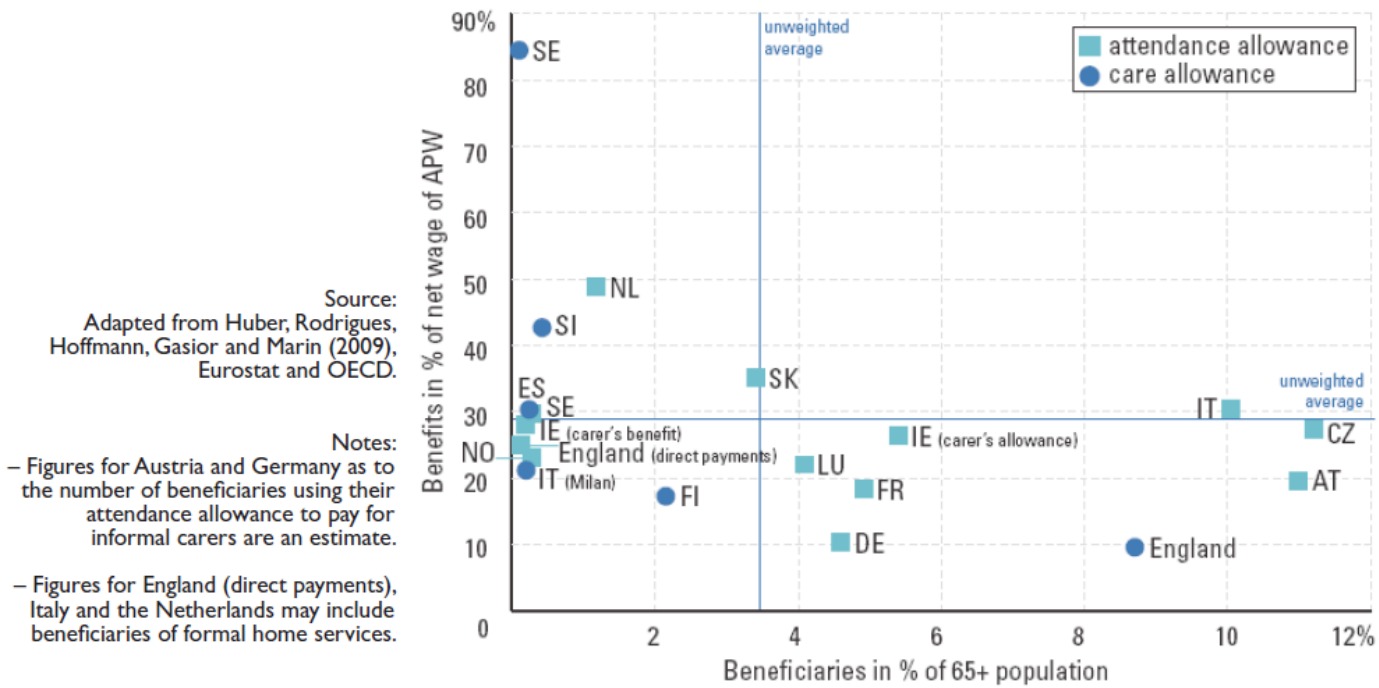
Oletus

- Suomessa on kansainvälisesti vertaillen melko hyvä omaishoidon tukijärjestelmä

Vertailu siitä, kuinka avokätinen tukijärjestelmä on

Figure 7: Relative generosity of cash benefits (care allowances and attendance allowances)

Providing cash to carers from which carers may benefit

Omaishoito osana palvelujärjestelmää

- Aikaisemmat selvitykset vuosina 1999, 2003 ja 2007 ja selvityshenkilön raportti 2004
- Omaishoidon tuella varsin epävakaa asema kuntien palvelujärjestelmässä
- Näyttää siltä, että tukeen varattuja määrärahoja supistetaan tai lisätään taloustilanteen mukaan
- 2006 lain tultua voimaan tavoitteen asettelu parempaa

Tukena palveluita ja vapaapäiviä

- Palvelut tärkeä osa hoitajien jaksamisen tukemisessa
- Suomessa iäkkäitä puolisoahoitajia paljon (48% hoitajista puolisoita)
- Puolisoaan hoitavan hoitotaakka on suurempi ja siksi heillä on suurempi riski saada mm. terveyshaittoja
- 42% hoitajista jättää käyttämättä heille myönnettyt vapaat (2006, Voutilainen ym.)

Kohtaavatko palvelut hoitajien tarpeet?

- **Muistisairaiden omaishoitoperheiden räätälöidyt ja koordinoitut palvelut maksoivat vuodessa keskimäärin 5015 euroa/perhe vähemmän kuin vertailuryhmän palvelut**
 - Eloniemi-Sulkava, Saarenheimo, Savikko, Pitkälä (2006) läkkäiden dementiaperheiden tukimallin vaikuttavuus
- Omaishoitajien jaksamisen tukeminen on taloudellista
- Oikeat palvelut, oikeaan aikaan

Hoitopalkkio

- Tutkimukset ovat soittaneet, että omaishoidolla on negatiivinen vaikutus hoitajien ja joskus hoitajana toimineen taloudelliseen tilanteeseen
- Neljännes ilmoitti vapaista kieltäytymisen syyksi vapaan aikaisen hoidon maksullisuuden
- Kulujen havaittiin nousevan sen mukaan mitä enemmän hoitoon joudutaan käyttämään aikaa
- Käytännössä tämä tarkoittaa, että kulut ovat korkeimmat niillä, jotka hoitavat heikkokuntoisimpia

Kiitos

Lisätietoja:

sari.kehusmaa@kela.fi